

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного факультету
І. С. Бондаренко
« 28 » вересня 2023

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ СТОЛІТТЯ: ПЕРШІ ДЕСЯТИРІЧЧЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

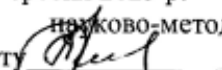
підготовки бакалаврів
денної (очної) форми здобуття освіти
спеціальності 035 «Філологія»
спеціалізація 035.01 «Українська мова та література»
освітньо-професійна програма: «Українська мова та література»

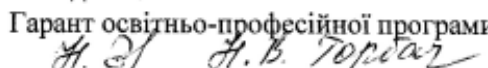
Укладач: Кравченко Валентина Олександрівна,
кандидат філологічних наук,
професор кафедри української літератури

Обговорено та ухвалено на засіданні
кафедри української літератури
Протокол № 1
від «05» вересня 2023 р.
Завідувач кафедри української літератури

 Н. В. Горбач

Ухвалено науково-методичною радою
філологічного факультету
Протокол № 1
від «05» вересня 2023 р.

Голова науково-методичної ради
факультету І. Л. Мадегора

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) (ініціали, прізвище)

Опис навчальної дисципліни

1	2	3
Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни
		очна (денна) форма здобуття освіти
<u>Галузь знань</u> 01 «Освіта»/«Педагогіка»	Кількість кредитів – 6	Обов'язкова
		Цикл дисциплін: цикл професійної підготовки
Спеціальність 035 Філологія	Загальна кількість годин – 180	Семестр:
Освітньо-професійна програма спеціалізації 035.01 «Українська мова та література»		Змістових модулів – 10
	Лекції	
	28 год.	
	Практичні	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 10	28 год.
		Самостійна робота
		124 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Історія української літератури XIX століття: перші десятиріччя»: простежити становлення й розвиток української літератури в першій половині XIX століття, усвідомити естетичні функції творів, осмислити їх жанрово-стильові особливості, виявити продовження і розвиток традицій.

Основні завдання вивчення дисципліни «Історія української літератури XIX століття: перші десятиріччя»: подати матеріал у межах кожного періоду за типами літературних творів у хронологічній послідовності їх появи й розвитку в новій українській літературі; розкрити суть історико-літературного процесу, художніх методів, літературних напрямів, течій, стилів; визначити місце письменника у світовому контексті; розглянути літературні напрями, літературні роди; дати аналіз поетичної творчості, художньої прози, драматургії, сценічного мистецтва; охарактеризувати творчість письменників, які визначили подальші шляхи розвитку української літератури; творчо засвоїти матеріал, щоб вільно орієнтуватися в літературному процесі і давати правильну оцінку літературним фактам і явищам.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

Знати:

- своєрідність періодизації літературного процесу XIX століття перших десятиріч;
- основні віхи життєвого і творчого шляху письменників I пол. XIX ст.;
- зміст художніх текстів;
- імена дослідників української літератури XIX століття перших десятиріч.

Уміти:

- орієнтуватися в історико-літературному процесі XIX ст. перших десятиріч, характеризувати образи творів, систему художньо-виражальних засобів;
- аналізувати художні твори відповідно до вимог сучасного літературознавства, виділяти суттєве, робити зіставлення та узагальнення;
- здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, ураховуючи специфіку шкільного вивчення літератури в 5-8 і 9-11 класах;

- виявляти, ставити та вирішувати актуальні фахові проблеми, працюючи в команді та автономно;
- застосовувати знання у практичних ситуаціях і професійній діяльності в галузі середньої освіти;
- використовувати виховний потенціал української літератури задля створення сприятливого психологічного клімату в шкільному колективі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури ХІХ століття: перші десятиріччя» здобувач освіти повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та **компетентностей**:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
Результати навчання	
Володіти базовими знаннями з гуманітарних та професійно орієнтованих дисциплін, необхідних для вирішення професійних педагогічних завдань відповідно до освітньо-професійної програми та завдань освіти.	Методи: лекція, проблемний виклад навчального матеріалу, евристична бесіда, самостійна робота, консультування. Контрольні заходи. Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання: - усне опитування й обговорення основної літератури (статті, презентації, тези, книги) за темами занять; - тести/контрольні роботи за матеріалами лекцій; практичні завдання: - участь у виконанні завдань для самостійної роботи; - участь у дискусіях під час лекцій; - підготовка розгорнутих відповідей на питання; - опрацювання основної та додаткової літератури до курсу; - участь у виконанні завдань під час лекції. Теоретичний підсумковий контроль – усна відповідь на екзаменаційні питання.
Усвідомлювати важливість упровадження наукових розробок в освітній процес і розуміти власні можливості щодо їх використання в практичній діяльності.	Методи: лекція, проблемний виклад навчального матеріалу, евристична бесіда, самостійна робота, консультування. Контрольні заходи. Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання: - усне опитування та обговорення основної літератури (статті, презентації, тези, книги) за темами занять; - тести/контрольні роботи за матеріалами лекцій; практичні завдання: - участь у виконанні завдань для самостійної роботи; - участь у дискусіях під час лекцій; - підготовка розгорнутих відповідей на питання; - опрацювання основної та додаткової літератури до курсу; - участь у виконанні завдань під час лекцій. Теоретичний підсумковий контроль – усна

Уміти здійснювати відбір наукових розробок галузі освіти, вміло адаптувати їх до рівня розвитку дітей в освітньо-виховному середовищі закладів різного типу	відповідь на екзаменаційні питання. Методи: мозковий штурм, мікрофон, обговорення у загальному колі, евристична бесіда, проблемний виклад матеріалу. Контрольні заходи. Поточний контроль передбачає такі <i>теоретичні завдання:</i> - усне опитування та обговорення основної літератури (статті, презентації, тези, книги) за темами занять; - тести/контрольні роботи за матеріалами лекцій; <i>практичні завдання:</i> - участь у виконанні завдань для самостійної роботи; - участь у дискусіях під час лекцій; - підготовка розгорнутих відповідей на питання; - опрацювання основної та додаткової літератури до курсу; - участь у виконанні завдань під час лекцій. Теоретичний підсумковий контроль – усна відповідь на екзаменаційні питання.
Толерантно ставитись до думок і позицій інших учасників освітнього процесу та колективу загалом, виявляючи педагогічний такт і повагу.	Методи: робота в парах, робота в малих групах, дискусія, проєкт, самостійна робота, консультування, виконання та презентація індивідуальних і групових дослідницьких проєктів. Контрольні заходи. Поточний контроль передбачає такі <i>теоретичні завдання:</i> - усне опитування та обговорення основної літератури (статті, презентації, тези, книги) за темами занять; - тести/контрольні роботи за матеріалами лекцій; <i>практичні завдання:</i> - участь у виконанні завдань для самостійної роботи; - участь у дискусіях під час лекцій; - підготовка розгорнутих відповідей на питання; - опрацювання основної та додаткової літератури до курсу; - участь у виконанні завдань під час лекцій. Теоретичний підсумковий контроль – усна відповідь на екзаменаційні питання.
Ініціювати й розвивати партнерські відносини з батьками, соціальними, громадськими, професійними інституціями. Активно впливати на проблемні сім'ї через різні форми комунікативної взаємодії, поширювати психолого-педагогічні знання серед населення й батьків.	Методи робота в парах, робота в малих групах, дискусія, проєкт, самостійна робота, консультування, виконання та презентація індивідуальних і групових дослідницьких проєктів. Контрольні заходи Поточний контроль передбачає такі <i>теоретичні завдання:</i> - усне опитування та обговорення основної літератури (статті, презентації, тези, книги) за темами занять;

	- тести/контрольні роботи за матеріалами лекцій; практичні завдання: - участь у виконанні завдань для самостійної роботи; - участь у дискусіях під час лекцій; - підготовка розгорнутих відповідей на питання; - опрацювання основної й додаткової літератури до курсу; - участь у виконанні завдань під час лекцій. Теоретичний підсумковий контроль – усна відповідь на екзаменаційні питання. Підсумкове практичне завдання – письмова контрольна робота, індивідуальне завдання.
Компетентності	
Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації й надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.	Методи лекція, проблемний виклад навчального матеріалу, евристична бесіда, самостійна робота, консультування. Контрольні заходи Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання: - усне опитування й обговорення основної літератури (статті, презентації, тези, книги) за темами занять; - тести/контрольні роботи за матеріалами лекцій; практичні завдання: - участь у виконанні завдань для самостійної роботи; - участь у дискусіях під час лекцій; - підготовка розгорнутих відповідей на питання; - опрацювання основної й додаткової літератури до курсу; - участь у виконанні завдань під час лекцій. Підсумкове практичне завдання – письмова контрольна робота, індивідуальне завдання.
Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі освіти	Методи проект, самостійна робота, консультування, виконання й презентація індивідуальних та групових дослідницьких проєктів. Контрольні заходи Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання: - усне опитування та обговорення основної літератури (статті, презентації, тези, книги) за темами занять; - тести/контрольні роботи за матеріалами лекцій; практичні завдання: - участь у виконанні завдань для самостійної роботи; - участь у дискусіях під час лекцій; - підготовка розгорнутих відповідей на питання; - опрацювання основної й додаткової літератури до

	курсу; - участь у виконанні завдань під час лекцій. Теоретичний підсумковий контроль – усна відповідь на екзаменаційні питання. Підсумкове практичне завдання – письмова контрольна робота, індивідуальне завдання.
Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності педагогів, батьків, громадськості.	Методи евристична бесіда, самостійна робота, консультування, робота в малих групах, дискусія, проєкт, виконання й презентація індивідуальних та групових дослідницьких проєктів. Контрольні заходи Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання: - усне опитування й обговорення основної літератури (статті, презентації, тези, книги) за темами занять; - тести/контрольні роботи за матеріалами лекцій; практичні завдання: - участь у виконанні завдань для самостійної роботи; - участь у дискусіях під час лекцій; - підготовка розгорнутих відповідей на питання; - опрацювання основної й додаткової літератури до курсу; - участь у виконанні завдань під час лекцій. Теоретичний підсумковий контроль – усна відповідь на питання екзамену. Підсумкове практичне завдання – письмова контрольна робота, індивідуальне завдання.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення курсу «Історія української літератури ХІХ століття: перші десятиріччя» передбачає володіння вміннями та навичками, отриманими студентами при вивченні вступу до літературознавства, усної народної творчості, історії України. Курс є складником історії української літератури і тісно пов'язаний із історією світової літератури, етнопсихологією, релігієзнавством.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ. І. Котляревський. Життя і творчість.

Історико-культурні передумови творення літератури, особливості літературного процесу. Поняття «нова українська література». Періодизація. Значення для розвитку української культури освітніх центрів на Україні. Літературно-художні журнали та альманахи в організації літературного життя та розвитку естетики, як науки. Суть раннього реалізму як творчого методу.

І. Котляревський. Короткі біографічні відомості. Робота над «Енеїдою», особливості видання. Поетика жанру бурлескно-трагедійного твору. Народність, оптимізм, художні засоби. Природа сміху в «Енеїді». Ідея оновлення світу. Ідейно-художня система. Сучасне котляревствознавство: а) свято «національного єднання всіх українців»; б) «Енеїда» в системі літератури українського бароко; в) міфологема «Нового Риму» в «Енеїді».

І. Котляревський – зачинатель української драматургії І пол. ХІХ ст. Класицизм і драматургія. Особистісне, національне, загальнолюдське у «Наталці Полтавці». «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник» – «малоросійські опери».

Змістовий модуль 2. П. Гулак-Артемівський.

П. Гулак-Артемівський – автор байок, балад, віршованих і прозових послань, перекладів і переспівів. Біографічні відомості. «Пан та Собака» – перший зразок сатиричної антикріпосницької байки в українській літературі. П. Гулак-Артемівський – перекладач. Балади «Твардовський» і «Рибалка».

Змістовий модуль 3. Є. Гребінка.

Є. Гребінка. Біографічні відомості. Байкарська спадщина. Поетична творчість. Прозові твори. Епістолярій.

Змістовий модуль 4. Г. Квітка-Основ'яненко.

Г. Квітка-Основ'яненко – зачинатель прози в українській літературі.

Повість «Конотопська відьма». Сатирична спрямованість. Система образів.

Драматургія. «Приезжий из столицы, или Суматоха в уездном городе» – перша спроба сатиричного зображення негативних явищ тогочасної дійсності. Дилогія «Дворянские выборы» і «Дворянские выборы, часть вторая или Выбор исправника». Конфлікт п'єси «Шельменко – волостной писар». Обвинувачувальний пафос п'єси «Шельменко-денщик». Колорит образів дилогії. Жанрові особливості малоросійської опери «Сватання на Гончарівці».

Повість «Маруся» як доказ спроможності української мови і літератури творити «...і звичайне, і ніжненьке, і розумне, і полезне». Повесть «Сердешна Оксана» – попередниця поеми Т. Шевченка «Катерина».

Роман «Пан Халаявський» – сімейна хроніка життя українського панства XVIII ст. Жанр, особливості композиції. Складність проблематики. Г. Квітка-Основ'яненко про роль освіти і виховання у романі. Система образів.

Змістовий модуль 5. Український романтизм. Л. Боровиковський.

Складність і протейзм феномена романтизму. Хронологія та передумови романтизму. Принципи творчої програми українських поетів-романтиків. Основні тематично-стильові течії. Драматичні жанри в українському романтизмі. Романтична проза. Балада – емблематичний жанр українського романтизму. Творчість О. Афанасьєва-Чужбинського. Л. Боровиковський – піонер українського романтизму. Від трагедії до перекладів. Стиль романтичних балад. Історичні реалії у творах.

Змістовий модуль 6. П. Білецький-Носенко.

П. Білецький-Носенко і літературний процес I пол. XIX ст. Життєвий шлях. Літературна спадщина: а) казки; б) байки; в) балади; г) поема «Горпинида, чи Вхопленая Прозерпина».

Змістовий модуль 7. А. Метлинський. В. Забіла. М. Петренко.

А. Метлинський. Короткі біографічні відомості. Збірка «Думки і пісні та ще дещо». Стаття «Заметки относительно южнорусского языка» як передмова до збірки. Суперечності світогляду. В. Забіла – типовий поет-романтик, співець людського почуття. Збірка «Співи крізь сльози» – своєрідна матеріалізація основної настроєвої тональності світосприймання В. Забіли. Особливості ліричного доробку М. Петренка.

Змістовий модуль 8. М. Костомаров.

М. Костомаров – вітчизняний і слов'янський учений, історик, критик, публіцист, письменник. Основні віхи життєвого шляху. Драматичні твори – перші зразки історико-романтичної драматургії в новій українській літературі. Поетичні збірки «Українські балади» та «Вітка». Особливості стильової манери. Тематика прози.

Змістовий модуль 9. «Руська трійця».

М. Шашкевич і літературно-громадське угруповання «Руська трійця». Оригінальна творчість І. Вагилевича. Творча спадщина Я. Головацького.

Змістовий модуль 10. М. Гоголь.

М. Гоголь. Біографічні відомості. Характеристика творчості: а) повість «Тарас Бульба»; б) збірка «Вечори на хуторі біля Диканьки»; в) збірки «Арабески» і «Миргород».

3. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години			Самостійна робота, год	Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год	Практичні заняття, год		Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д.ф.	о/д ф.	о/д ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		о/д.ф.						
1	15	4	2	2	12	2	4	6
2	15	4	2	2	12	2	4	6
3	15	6	3	3	12	2	4	6
4	15	6	3	3	12	2	4	6
5	15	6	3	3	12	2	4	6
6	15	6	3	3	12	2	4	6
7	15	6	3	3	13	2	4	6
8	15	6	3	3	13	2	4	6
9	15	6	3	3	13	2	4	6
10	15	6	3	3	13	2	4	6
Усього за змістові модулі	150	56	28	28	124	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30					20	20	40
Загалом			180				100	

5. Темати лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	І. Котляревський. Життя і творчість	2	2
1	І. Котляревський – зачинатель української драматургії	2	-
2	П. Гулак-Артемівський. Життя і творчість	2	-
2	Є. Гребінка. Життя і творчість	2	-
2	Г. Квітка-Основ'яненко. Життя і творчий шлях	2	-
3	Сентим.-реал. та бурлескно-реал. твори Г. Квітки-Основ'яненка	2	-
3	«Пан Халявський» – сімейна хроніка життя укр. панства XVIII ст.	2	-
4	Український романтизм. Л. Боровиковський	2	-
4	П. Білецький-Носенко. Життя і творчість	2	-
4	А. Метлинський. Життєвий і творчий шлях	2	-
5	М. Костомаров. Життя і творчість	2	-
5	В. Забіла та М. Петренко. Життя і творчість	2	-
6	«Руська трійця»	2	-
6	М. Гоголь. Життя і творчість	2	-
Разом		28	2

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Бурлескно-травестійна поема І. Котляревського «Енеїда»	2	2
1	І. Котляревський – зачинатель української драматургії	2	-
2	Творчість П. Гулака-Артемовського	2	-
2	Творчий доробок Є. Гребінки	2	-
3	Бурлескно-реалістичні оповідання Г. Квітки-Основ'яненка	2	-
3	Сентиментально-реалістичні повісті Г. Квітки-Основ'яненка	2	-
3	Роман «Пан Халявський» Г. Квітки-Основ'яненка	2	-
3	Творчість Л. Боровиковського	2	-
4	Творчість П. Білецького-Носенка	2	-
4	Творчість А. Метлинського	2	-
5	Драматургія та поезія М. Костомарова	2	-
5	Творчість В. Забіли та М. Петренка	2	-
6	Літературне відродження в Західній Україні	2	
6	Творчість М. Гоголя	2	
Разом		28	2

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Поняття «нова українська література». Періодизація. Поетика жанру бурлескно-травестійного твору. «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник» – «малоросійські опери».	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів	5
	Практичне завдання: Виписати з літературознавчого словника-довідника поняття про просвітительський реалізм, сентименталізм, преромантизм, романтизм.	Вимоги до виконання та оформлення: Виписки зі словника і приклади.	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно.	5

			3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач освіти, який не виконав завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.	
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			10
2	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: П. Гулак-Артемівський – автор байок, балад, віршованих і прозових послань, перекладів і переспівів. Є. Гребінка: байкарська, поетична та прозова творчість. Г. Квітка-Основ'яненко – зачинатель прози.	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів	5
	Практичне завдання: Написати реферат на тему: «Поява професійного театру та початки нової української драматургії».	Вимоги до виконання та оформлення: Реферат має містити стислий переказ основних положень, дотичних до теми актуальних (опублікованих не раніше ніж за 5 років) наукових статей, надрукованих у фахових виданнях з українського літературознавства. Обсяг реферату – до 5000 знаків	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно. 3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач	5

			освіти, який не виконав завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			10
3	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Жанрові особливості байок Є. Гребінки (алегоричні, побутові, епіграмні). Поетична спадщина.	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів	5
	Практичне завдання: 1. Скласти тези до теми: повість Є. Гребінки: «Нежинський полковник Золотаренко» . Особливості характеротворення.	Вимоги до виконання та оформлення: Оформити тези відповідно до вимог.	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно. 3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач освіти, який не виконав завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.	5
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			10

4	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Повість «Конотопська відьма». Драматургія. Сентиментально-реалістичні повісті, роман «Пан Халявський» – сімейна хроніка життя українського панства XVIII ст. Г. Квітки-Основ'яненка.	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів	5
	Практичне завдання: Підготувати доповідь на тему: «Г. Квітка-Основ'яненко – драматург». Вказати на риси новаторства.	Вимоги до виконання та оформлення: Оформити доповідь.	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно. 3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач освіти, який не виконав завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.	5
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			10
5	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Хронологія та передумови романтизму. Принципи творчої програми українських поетів-романтиків.	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів	5
	Практичне завдання:	Вимоги до виконання та оформлення:	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації	5

	Написати есе на тему: «Балада як основний жанр поетів-романтиків».	Есе написати у відповідності до вимог.	виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно. 3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач освіти, який не виконав завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.	
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			10
6	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Бурлескно-реалістичні елементи байок П. Білецького-Носенка. Особливості балад («Ївга», «Нетяг», «Отцегубці» та ін). «Жартлива поема» «Горпинида, чи Вхопленая Прозерпина». Образи-персонажі поеми.	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів	5
	Практичне завдання: Підготувати презентацію на тему: «Український романтизм».	Вимоги до виконання та оформлення: Підготувати презентацію за допомогою доступних здобувачам освіти ресурсів (Prezi, Keynote, Google Slides, PowToon, Moovly, Vyond, Plotagon чи ін.), засвоїти її	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному	5

		зміст з метою оперування в навчальній дискусії.	обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно. 3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач освіти, який не виконав завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.	
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			
7	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Особливості образного світу, поезики і жанрової специфіки поетичної творчості В. Забіли (збірка «Співи крізь сльози»). Народнопісенна формотворча й характерологічна основа поезій М. Петренка.	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів.	
	Практичне завдання: Написати есе на тему: «Жанр романсу в українській літературі XIX ст.».	Вимоги до виконання та оформлення: Есе, написане відповідно до вимог.	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно.	

			3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач освіти, який не виконав завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.
Усього за ЗМ 7 контр. заходів	2		
8	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Драматичні твори М. Костомарова – перші зразки історико-романтичної драматургії в новій українській літературі («Сава Чалий», «Переяславська ніч», «Кремуцій Корд»).	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів.
	Практичне завдання: Прочитати «Автобіографію» М. Костомарова. Систематизувати біографічний матеріал, використовуючи навчальні підручники і посібники. Укласти таблицю.	Вимоги до виконання та оформлення: Таблиця.	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно. 3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач освіти, який не виконав

			завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.
Усього за ЗМ 8 контр. заходів	2		
9	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Романтичні засади оригінальної творчості М. Шашкевича. Оригінальна творчість І. Вагилевича. Поетична спадщина Я. Головацького.	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів.
	Практичне завдання: Підготувати лекцію на тему: «Романтична проза М. Устияновича».	Вимоги до виконання та оформлення: Лекція.	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно. 3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач освіти, який не виконав завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.
Усього за ЗМ 9 контр. заходів	2		

10	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Яскравий національний колорит збірки «Вечори на хуторі біля Диканьки»: а) сюжетно-тематичні обрії; б) образна система; в) романтичний колорит збірки; г) особливості мови і стилю. Зображення героїчної історії України і її національних героїв у повісті «Тарас Бульба».	За кожне правильно виконане тестове завдання здобувач освіти отримує 5 балів.
	Практичне завдання: Підготувати запитання до теми: «Гоголівська концепція мистецтва й історії України».	Вимоги до виконання та оформлення: Підготувати 20-30 питань з теми.	9–10 балів отримує здобувач освіти, який у презентації виклав основні положення праці, знає її зміст, може наводити думки автора як переконливі аргументи під час навчальної дискусії. 7–8 балів отримує здобувач, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, але не зміг оперувати отриманими знаннями в навчальній дискусії. 5–6 балів отримує здобувач освіти, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно. 3–4 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання номінально, не запам'ятовуючи деталей теми. 1–2 бали отримує здобувач освіти, який виконав завдання частково з грубими помилками. 0 балів отримує здобувач освіти, який не виконав завдання. У таких випадках надається можливість повторного виконання завдання, але не пізніше наступного заняття.
Усього за ЗМ 10 контр. заходів	2		
Усього за змістові модулі контр. заходів	10		60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання: усна відповідь на заліку.	Питання для підготовки та навчальні матеріали представлені на сторінці дисципліни у СЕЗН Moodle ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3620.	15 балів отримує здобувач освіти, який повністю розкрив питання, відповів на додаткові запитання викладача, осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 14 балів отримує здобувач освіти, який повністю розкрив питання білета, але відповів на всі додаткові питання викладача, осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 13 балів отримує здобувач освіти, який повністю розкрив питання білета, але не відповів на додаткові питання викладача, осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 12 балів отримує здобувач освіти, який повністю розкрив питання білета, але не відповів на додаткові питання викладача, лише частково усвідомлює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 11 балів отримує студент, який повністю розкрив питання білета, але не відповів на додаткові питання викладача, лише в загальних рисах осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 10 балів отримує здобувач освіти, який не повно розкрив питання білета, не відповів на додаткові питання викладача, майже не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 9 балів отримує здобувач освіти, який не повно розкрив питання білета, не відповів на додаткові питання викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією	15

			теоретичною основою навчальної дисципліни. 8 балів отримує здобувач освіти, який частково розкрив питання білета, частково відповів на додаткові питання викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 7 балів отримує здобувач освіти, який частково розкрив питання білета, не відповів на більшість додаткових питань викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 6 балів отримує здобувач освіти, який частково і неповно розкрив питання білета, не відповів на більшість додаткових питань викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 5 балів отримує здобувач освіти, який частково і неповно розкрив питання білета, не відповів на додаткові питання викладача, не осмислює зв'язок розкритого у відповіді питання з усією теоретичною основою навчальної дисципліни. 4 бали отримує студент, який не розкрив питання білета, але в загальних рисах орієнтується у теоретичних аспектах розділу навчальної дисципліни. 3 бали отримує студент, який не розкрив питання білета, але зміг відповісти на два додаткових питання викладача. 2 бали отримує студент, який не розкрив питання білета, але зміг відповісти на одне додаткове питання викладача. 1 бал отримує студент, який кількома реченнями розкрив питання білета, зміг частково відповісти на додаткові питання викладача. 0 балів отримує студент, який не відповів на питання.	
Індивідуальне завдання	Вивчити напам'ять: І. Котляревський	1 поезія оцінюється в 2 бали		10

		: уривок з «Енеїди» (початок); П. Гулак- Артемівський: «Пан та Собака» (початок), «Батько та син»; Є. Гребінка: «Очи черные», «Українська мелодія»; М. Костомаров: «Брат з сестрою» (початок); В. Забіла: «Гуде вітер вельми в полі», «Не щобечи соловейку»; М. Петренко: «Небо», «Чого ти, козаче, чого ти, бурлаче..?».		
	Практичне завдання: Підсумковий тест.	Тест у системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3620 .	Кількість балів 15 б.	15
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна

1. Історія української літератури (Перші десятиріччя XIX століття) : підручник / за ред. П. Хропка, О. Гнідан та ін. Київ : Либідь, 1992. 512 с.
2. Історія української літератури XIX століття : у 2 х кн. Кн. 1 : підручник / за ред. М. Жулинського. Київ : Либідь, 2005. 656 с.
3. Історія української літератури XIX століття : у 3-х кн. / за ред. М. Яценка. Кн. 1 : перші десятиліття. Київ : Либідь, 1995. 368 с.
4. Кравченко В. Історія української літератури XIX ст. : перші десятиріччя : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта» освітньо-професійної програми 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 188 с.
5. Кравченко В., Єременко О. Історія української літератури першої половини XIX ст. : підручник. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 348 с.

Додаткова

1. Бовсунівська Т. Український романтизм : теогонічна систематизація : монографія. Тернопіль, 2019. 213 с.
2. Богданова І. Український простір у мовній картині світу Левка Боровиковського. *Лінгвістичні дослідження : зб. наук. пр. ХНПУ ім. Г. С. Сковороди*. 2018. Вип. 47. С. 130-137.

3. Гулак-Артемівський Петро Петрович. *Землі української постаті знані* / М. Шитюк, С. Горбуров, К. Горбуров. Миколаїв, 2011. С. 245-250.
4. Задорожна Л. Євген Гребінка : літературна постать. Київ : Твім інтер, 2000. 160 с.
5. Кравченко В. «Козацькі жарти» П. Ребра у контексті творів ХІХ ст. *Література й історія* : матеріали Всеукраїнської наукової конференції (08-11 жовтня 2020 р.) : у 2-х ч. / редкол. : Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. М. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. Ч. 1. С. 124-128.
6. Кравченко В. «Правда і поезія» у казці «Рожа» Наталії Кобринської. *«Йшла не тільки з духом часу, але й перед ним» : Наталія Кобринська та літературний процес к. ХІХ–ХХ ст. : зб. наук. пр. : до 160-річчя від дня народження Н. Кобринської; до 90-річчя від часу заснування Союзу Українок Америки* / НАН України, Інститут Івана Франка; Всеукраїнська громадська організація «Союз Українок»; наук. й літ. ред. : М. Легкий, О. Мельник, А. Швець; відпов. ред. А. Швець; передм. М. Заяць; редкол. : Є. Нахлік (голова) та ін. Львів, 2015. С. 101-105.
7. Кравченко В. Г. Квітка-Основ'яненко писав повість «Ганнуся» «для слави слобожан». *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*. Вип. 63. № 989. Харків, 2011. С. 25-29.
8. Кравченко В. Ретроспекція Вітчизняної війни в повісті Г. Квітки-Основ'яненка «1812 год в провинции». *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2013. № 4. С. 70-76.
9. Кравченко В. Функційна роль лексеми «бублик» у контексті творів Г. Квітки-Основ'яненка. *Харчові традиції ментальний код нації* : колективна монографія / за заг. ред. Віват Г. І. Одеса : ВМВ, 2018. С. 48-56.
10. Кравченко В. Хмільні напої в художніх творах поетів-романтиків ХІХ ст. *Густативно-сапористичні модуси української та світової культур* : колективна монографія (на матеріалі II Всеукраїнської науково-теоретичної конференції «Харчові традиції – ментальний код нації») / за заг. ред. проф. Віват Г. І. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2020. С. 99-111.
11. Кравченко В., Воробйова О. Психологічний аспект художнього моделювання образів у повісті «Тарас Бульба» М. Гоголя. *VIII Гоголівські читання : зб. наук. пр.* Полтава : ПДПУ, 2006. С. 117-121.
12. Кравченко В., Ленюк М. Проблема типізації козаків-характерників у творах сучасної української літератури. *Матеріали міжвишівських наук. чит. Українська література від давнини до сучасності : парадигми, напрямки, проблеми, до 105-річчя від дня народження д. філол. н., проф. М. Д. Бернштейна*. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. С. 76-79.
13. Кравченко В., Пирогова Х. Художня своєрідність співомовок С. Руданського. *Вісник Запорізького державного університету. Серія : Філологічні науки*. Запоріжжя : ЗДУ. 2002. № 2. С. 44-46.
14. Кравченко В., Шевченко В. Ідея оновлення світу в «Енеїді» І. П. Котляревського. *Іван Котляревський та українська культура ХІХ-ХХ ст. : зб. наук. ст.* Полтава : ПДПУ, 2005. С. 35-38.
15. Лисоколенко Т., Резніков С. Кордоцентризм українського романтизму : філософія у літературі. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2022. 2 5(1). С. 72-76.
16. Лігус О. Проблема дефініції романтизму : історіографічний аспект. *Молодий вчений*. 2017. № 6 (46), червень. С. 24-27.
17. Терехова І. Художнє відображення проблеми гріховного та праведного в повісті М. Костомарова «Сорок лет». *Зб. наук. пр. (філологічні науки)*. № 12. 2018. С. 81-85.
18. Шалацька Г. Жіночий образ у системі духовних цінностей драматургії М. Костомарова. *Літератури світу : поетика, ментальність і духовність*. 2015. Вип. 6. С. 360-370.
19. Kravchenko V., Kryshchanovych S., Tieliezhkina O., Chesnokova M., Yemelianenko Y. Paradigm of the Competence of Linguists in the Education System in the Context of

Understanding the Philosophy of Language. *Wisdom. Special Issue 2 (3). Philosophy of Language and Literature*. Yerevan, 2022. P. 104-111.

20. Kravchenro V., Sharova T., Bodyk O., Zemlianska A., Nisanoglu N. Quantitative Analysis of MOOC for Language Training. *International Journal of Information and Education Technology*. 12 (5). 2022. P. 421-429.

Інформаційні ресурси

1. «Енеїда». Аналіз. Основна тема. Ідея. Головні герої. URL : <http://dovidka.biz.ua/eneida-analiz-osnovna-tema-ideya-golovni-geroyi/>.
2. 10 фактів про П. Гулака-Артемівського. *Рідна країна*. Світоглядний портал. URL : <http://ridna.ua/2016/03/10-faktiv-pro-hulaka-artemovskoho/>.
3. Білецький-Носенко Павла Павлович. Українська педагогіка в персоналіях – XIX ст. / за ред О. В. Сухомлинської / навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів : у 2 кн. Київ : Либідь, 2005. 250 с. URL : <http://www.spadshina.com/programs/vidatni-ukrayintsi/biletskij-nosenko-pavlo-pavlovich/>.
4. Забіла Віктор Миколайович. Життєвий та творчий шлях. Біографічні статті. URL : <http://www.ukrlib.com.ua/bio/author.php?id=60>.
5. Західна Україна в складі Австро-Угорщини (кінець XVIII–XIX століття). Українська культура XIX ст. URL : <http://www.history.vn.ua/book/dovidnik/149.html>.
6. Історик, етнограф, фольклорист – до 200-річчя з дня народження М. Костомарова. URL : <http://lib.onu.edu.ua/ua/ukrayinska-istorik-etnograf-folklorist-do-200-richchya-z-dnya-narodzhennya-m-i-kostomarova/>.
7. Михайло Миколайович Петренко. URL : <http://www.ukrlit.net/biography/petrenko.html>.
8. Український романтизм в європейському контексті. URL : <https://philology.lnu.edu.ua/course/ukrainskyu-romantyzm-v-ievropeyskomu-konteksti>.
9. Український романтизм вічно живий, постійно новий. URL : <https://posestry.eu/zhurnal/no-27/statya/ukrainskiy-romantizm-vichno-zhiviy-postiyno-noviy>.
10. Український романтизм як глибоко національне явище. URL : <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/11414/>.